

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
 Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
 Pentru strălătat pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
 Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
 Corespondențele sunt a se adresa la
 Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
 Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Să predicăm!

II.

Nu succede, nu produce efectul dorit nici-odată o predică la a cărei compunere și predare nu se ține seamă de *principiul psihologic*, care în mod absolut dictază și pretinde, ca despre obiectul de vorbire să se formeze mai întâiu idei apercetive în mintea ascultătorilor, mai ignorându-se apoi în al doilea rând cu totul, ori în partea cea mai mare *principiul intuițiunii*, ca cel mai cardinal în instrucțiune, pe câtă vreme predică instrucțiune este per eminentiam!

În modul de compunere și de predare a predicii zace deci totă vina nesuccesului cu predica. Acela însuși constituie și respective ascunde în sine adevăratul răspuns la întrebarea: Pentru ce nu se predică în bisericile noastre?

Pentru-că nu cu teorii abstracte de dogme, nici cu teme înalte, imitate după omili și predici celebre, va putea preotul să captiveze atențiunea poporului. Nu, căci pentru acelea îi lipsește poporului ideile apercetive, cari ori cât de mult s'ar scrie un preot a le forma, în măsura recerută tot nu-i va succede, precum nu i-ar succede bună-ora unui pedagog ori-cât de iscusit de a produce idei clare din gramatică și sintaxă elevilor lui cari se află încă numai la abedat. Ear' poporul nostru, chiar numai la abedat se află încă în ale predicii, fiind de aplicat față de el cuvintele Ap. Pavel către Corinth. c. 3 s. 2: „Ca pe niște prunci în Cristos V-am hrănit cu lapte, ear' nu cu bucate, că încă nu puteați cuprinde”.

Cu predici ușore și plăcute deci, pornite exclusiv de la pericopa Evangeliei de zi, va începe fie-care preot, ținând și urmărind multă vreme și în prima linie trezirea plăcerii înăscute a poporului, de a asculta vorbirile. Reușindu-i odată acesta — ceea ce, cum am arătat, numai de la preot depinde — cărarea spre predică și mai grele este deschisă, numele de bun predicator al preotului e stabilit, ear' succesul vorbirilor lui, pentru todeauna asigurat.

Mult se greșește apoi într' altele și față de limbă, care din toate punctele de vedere trebuie să fie în predică cât se poate de limpede și frumoasă, plastică și poetică, ear' dicțiua întotdeauna fluentă și plină de viață, potrivită temperamentului vioiu al poporului nostru.

Ear' într' scăderile cele mai capitale, ca una care produce golul cel mai mare în o vorbire cum este predica, trebuie să semnaleze împrejurarea, că nu se aduc, nu se întretes în predică *esemple*. Da, căci maxima cu „*esempla trahunt*” trebuie să-și aibă în predică aplicațiunea cea mai desă, oferind adecă *esemplele* pentru poporul care cu mare plăcere le ascultă și posibilitatea de a cuprinde în mod mai intuitiv afirmațiunile promise. Bine alese și potrivit aplicate *esemplele* în o predică, prin ele ca cu niște copii puternice se va prinde totă ascultarea poporului; ear' prins odată la atențiune și interes, câtă învățătură și morală va voi preotul, va putea turna în mintea și inima poporului prin asemănare, comparare și aplicare.

Din biblie, din viețile sfinților, din istoria bisericăscă și cu predilecțiune

din istoria neamului nostru, — sunt de scos în prima linie atari exemple. Zic cu predilecțiune din istoria neamului, nu numai pentru-că e a noastră, ci și pentru că icona aceleia, cum bine o știm și o cunoștem, prinsă a fost din cele mai vechi începuturi în ramele strălucitoare ale celei mai curate iubiri de lege și de biserică, — începând de la moșnegul cel mai de pe urmă până sus la vovezii viteji și evlavioși.

Urmând așa, adecă aplicând exemple în predică, reușita cea mai deplină i-o pot garanta fie-cărui preot. Pentru-că nu e, în cele din urmă, nou metoda cu aplicație de exemple! Nu. E pur și simplu metoda urmată de către Mântuitorul Is. Chr., care bine știm că nu a ridicat pe popor în slava ceriului, spre a cunoște bună-ora nemărginită și nesecata iubire a tatălui ceresc față de omeni, ci l'a lăsat pe acela jos pe pământ, în lumea știută și cunoscută de el, aducându-i înainte pilda cu: „*Fiat cel răscălit*”. Și iarăși, nu cu vorbe simple numai a explicat tinerului dornic de viața cea de veci, — iubirea deapropelui, ci pus-a înainte pilda cu „*Samaritanul cel îndurător*”. Iară ispititorilor, cari îl întrebau dacă sunt ori nu datori a da dare ceasului, — nu cu silogisme și deducțiuni seci li-a răspuns, ci li-a arătat cu degetul inscripția și chipul de pe bani!

Eată deci metoda cel mai probată și adecvat în predică! Și eu zic, că precum în toate ale credinței noi am rămas la isvorul cel limpede și original, așa să rămânem și în ce privește predică. La conducerea poporului pe căile religioase și morale și întărirea lui în dragostea legii străbune — să rămânem. Pentru-că, nu numai a urmat însuși Mântuitorul Christos metoda aplicării de pilde și asemănări, ci l'a dictat anume și învățăcelilor, zicându-le: „*Voué v' este dat a cunoște tainele împărăției lui Dumnezeu, ear' celorlalți numai în pilde*”. (Matei c. 13 s. 11).

Să nu lăcomim deci a ne avânta la omili și predici înalte, prin ce numai salturi nesuccese am face în lucrare; căci pentru noi, adecă pentru poporul nostru, mai mult face ori și când una din didachiile lui Antim Ivireanul de exemplu, decât multe din omiliile lui Meniat, ori predicele celebre ale cutărui predicator vestit din Apus. Căci, dacă e vorba de succesul apriat, adecă de efectul în faptă tradus, tocmai în țările unde răsună atari predici celebre vedem astăzi răsărind și lățindu-se mai ales *ateismul*, *neconfesionalismul*, *francmazoneria* și alte păgâne patimi, ca tot atâtea conture bizare ale siluetei negre a lui Antichrist!

La metoda și calea cea bună și probată să rămânem deci și — *să predicăm!*

Să predicăm toți preoții, — cei de astăzi negreșiți, ear' cei de mâne mai vârtos! Zic cei de mâne mai vârtos, pentru-că dacă ne bucurăm toți de contingentul cel frumos al tinerilor cu pregătiri complete, cari umplu azi seminariile noastre, acea bucurie nu stă în speranța, că ajungând odată preoți, aceiași tineri vor și mai altcum îndeplini serviciile ceremoniale în mij-

locul poporului. Nu. Ci bucuria cea mare residă în speranța, că înarmați în măsură deplină cu toate cunoștințele recerute, viitorii noștri preoți vor și predica după totă rânduiala și necesitatea imperios reclamată. Acesta vor și trebui să o facă, nu numai pentru satisfacerea datorinței, ci și pentru a abate încă de departe chiar și umbra prepusului, care în cas contrar ar plana asupra-le, că au îmbrățișat cariera preotească, ori în mod figurat zis, că s'au făcut pescari ai lui Christos nu din curată pornire și intimă pasiune față de acesta lucrare, ci din interes vremelnic, cunoscând anume, că astăzi tot peștele ce se prinde, fie mare, fie mic, ascunde în gură banul ce l'a avut acel pește, pe care l'a prins Petru la porunca lui Christos.

Să predicăm, ca să punem zăgaz acelor provocări, de cari am făcut amintire la început și prin cari numai umbră se aruncă asupra întregii noastre preoții; și tot așa zăgaz să punem și acelor malițioase insinuări ale străinilor dușmănoși, cari — precum mai de unăzi cetim — se încercă a prezenta înaintea lumii legea noastră numai ca „o religie de superstiții”.

Să predicăm, să curățim de solzii neștiinței ochii poporului nostru, ca cu ei limpezii și curați și în timpul cel mai apropiat să potă vedea ceea ce a stăntă și frumoasă privește, care se va produce în înaltul cerurilor atunci, când vibrările răslețe a mii de predici rostite în una și aceeași zi de rugă în toate bisericile noastre românești, încheiate în un singur glas puternic, care ca o vijelie străbătând vâzduhul va răsună în préjma tronului ceresc, de pe care Tatăl Cel Atotputernic plăcut mișcat de acel glas, cu înduioșare va întorče fața sa plină de strălucire spre noi, întinzând drépta cea atotputernică asupra poporului nostru, în semn de binecuvântare și vecinică ocrotire a lui, pe plaiurile acestei lumi!

Terminând — fără pretenția însă de a fi eshauriat pe deplin această temă, în cadrele căreia recunosc că sunt încă multe de zis — încheiu imitând modul de espunere al apost. Pavel și zicând:

De-ar grăi preoții noștri în fel și fel de limbi omenești și îngerești, ear' predică nu vor rostii, fi-vor domni învățați în mijlocul poporului, dar' nu preoți adeverați. Și de-ar fi trecuți prin școle înalte, și de-ar avé toate științele cu doctorate peste doctorate și de ar avea voce încât să răsună munții — eară predică nu vor rostii, nimica nu sunt.

Și de-ar servi cât de frumos și de imosant toate slujbele noastre bisericesti — ear' predică nu vor rostii, nici un folos nu este. Predica sădește credința, o cultivă și sâștine; predica îndemnă la iubire; predica esplică tainele nădejdi creștinești; predica încunjură cu iubire pe preot și-l îmbracă cu totă cinstirea din partea poporului; predica îl face bine văzut înaintea mai marilor; predica ridică vaza bisericeii și a legii noastre peste tot în fața străinilor; predica luminează, instruează și îmbărbătează poporul la viața morală și corectă pe acest pământ; predica arată cărările

cari conduc la dobândirea vieții de veci, ea poate susține poporul în dragostea legii strămoșești — ea e, în scurt, scăparea și mântuirea neamului nostru românesc!

Deci: *Să predicăm!*

Ioan Teculescu
 protopresbiter.

Pace în Asia.

Nouăsprezece luni de zile s'au răboit cu uimitore cerbicie și eroism două națiuni mari; una pentru a smulge din mâinile celeilalte preponderanța economică și militară la hotarele ferii sale, ear' cealaltă pentru a-și apăra și menține această preponderanță. Câte sute de mii de vieți omenești au căzut victimă acestei rivalități de putere în Asia-mongolică, câte sute de miliarde s'au jertfit din ambele părți în cele nouăsprezece luni de măceluri crâncene — pentru-ca acum, spre batjocura logice, *bătuțul* să dicteze *învingătorului* condițiunile păcii!

Din pretenșiunile grozav de mari, pe cari la începutul pertractărilor la ridicase Japonia față cu Rusia ca preț al încheierii păcii, la urma urmelor a ajuns să renunțe la atâtea, în cât cu drept cuvânt se poate zice, că dacă pe câmpul de răboiu Rusia a fost necontentă bătută și încă așa de crâncen în cât totă lumea stătea uimită de strălucitele învingeri ale Japoniei: la pertractările de pace în zilele din urmă nu ea, ci Rusia a dictat condițiile.

Care să fie motivul acestei surprinzătoare conciliație din partea Japoniei, e greu a ști. Căci tainele situației ore-cărui stat nu se prea divulgă lumii. Se susține însă din unele părți, că Japonia ar fi eshauriată deja de toate forțele și mijlocele necesare pentru continuarea cu succes a răboiului, și că Rusia — prin spionii sei — își câștigase știri sigure despre această situație. De aceea se și lauda oride-câte-ori căpeta câte o păruelă bună, că ea „*poate fi bătută, dar' învinsă nici-odată*”. De aceea a luat la pertractările de pace rolul învingătorului, dând mandatarilor Japoniei *ultimat* cu condițiunile sub cari M. Sa țarul primește pacea!

Ear' împăratul Japoniei, ca rezultat al consiliului ținut cu sfințicii sei în obiectul acesta, a dat apoi mandatarilor sei autorizare să primescă condițiunile. Numai astfel s'a putut întâmpla în ședința de Marți, că baronul Kamimura a esclamat: „*Fie dară, împlinescă-se voia lui!*” (a țarului).

Acestea au fost cuvintele magice, cari în o clipă au spulberat toate susceptibilitățile și au făcut posibilă încheierea păcii.

De sine înțeles, că presa întrégă comentază foarte animat conciliația Japoniei, unele ziare reprobandu-o, altele aprobându-o și scoțând la ivelă și din acest cas înțelepciunea de bărbat de stat a împăratului *Mutsuhito* și a sfințicilor sei, cari de cât se perdă eventual totul prin o continuare nenorocică a răboiului, mai bucuos s'au mulțumit cu puținul pe care l' pot avé acum.

Dar' — credem — că și din punct de vedere umanitar conciliația Japo-

niei merită totă laudă, deore-ce în chipul acesta a salvat multe mii de vieți, a redat multor mame copii, multor neveste bărbați și multor copii pe părinții lor.

Convocare.

Subscriții convocăm pe delegații români ai cercurilor electorale la *conferența electorală*, care se va ține în ziua de 20 Septembrie n. 1905 la orele 10 a. m. în orașul Sibiu, în sala de la „Unicum“.

Ordinea de zi:

1. Luarea unei rezoluțiuni asupra situațiunii generale politice. Discutarea chestiunii sufragiului universal.

2. Propuneri.

Budapesta, la 1 Sept. n. 1905.

George Pop de Băsești.

Dr. Teodor Mihali.

Fundațiunea Gozdu.

Reprezentanța „Fundațiunii lui Gozdu“ înrunită aici în 29 August și-a terminat lucrările în 1 l. c. Prezenți au fost toți membrii.

Nainte de toate s'a constatat, că dintră stipendistii vechi în cursul anului școlar expirat au obținut diploma de doctori: juriști 7, medici 3, total 10.

După aceea s'au votat stipendii și ajutătoare:

A) Stipendistilor vechi

24 rigorosanți	C. 10,757-50
37 stud. univers. la drepturi	18,300—
7 „ „ „ filosofie	5000—
11 „ „ „ medicină	7300—
5 „ „ „ tehnică	3900—
2 „ la agronomie	900—
1 „ „ farmacii	400—
1 „ „ silvicultură	600—
1 „ „ academia comercială	600—
1 „ veterinar	600—
7 „ cadeți	2800—
7 „ în școlile medii	2240—
104	53,397-50

B) Stipendistilor noi

13 rigorosanți	C. 7940-43
17 st. un. la drept. „	6800—
6 „ „ med. „	3200—
3 „ „ „ filos. „	1200—
6 „ „ „ tehnică	3600—
2 „ la silvicult. „	800—
2 „ „ acad. com. „	800—
1 „ veterinar. „	400—
6 „ cadeți „	2400—
6 „ în școl. medii „	1500—
62.	Total C. 82,037-93

Va să zică: în anul școlar 1905/6 se vor bucura de stipendii și ajutătoare (ajutătoare se numesc sumele votate rigorosanților) 37 rigorosanți, 54 juriști,

17 mediciști, 10 filosofiști, 11 tehnici, 2 agronomiști, 1 farmacist, 3 silvicultori, 4 comercianți, 2 veterinari, 13 cadeți și 13 studenți de școlă medii, total 166 studenți stipendiați ai acestei binecuvântate fundațiuni.

Popa Clintoc.

Spunem, nu de mult, în colónele acestui ziaru, (Nrul 73) că trimiteră teologilor din diecesa gr. cat. a Orășii-mari pe la institutele teologice străine, ca să-și facă studiile, nu e spre binele neamului, pentru-că spiritul și educația cu care se întore de școlă sunt fructe amare și dănușe poporului român.

Spusele noastre le întărește acum un caz concret, revoltător din cale afară. Un óre-care Clintoc, preot gr. cat. în Beznea, rîvnitor probabil după gloria cu care a intrat în mormént nefericitul seu coleg Pituk Bela, s'a pus să scrie la o gazetă ungurésă din Oradea-mare („Tiszántul“) în contra poporului care 'l hrănește, în contra preotului român, și mai ales în contra preotului român neunit. Dăm în resumatul făcut de „Gazeta Transilvaniei“ productul spiritual al preotului gr. cat. român Clintoc, apărut în „Tiszántul“, pentru-ca să vadă toți Românii cum gîndește și cum scrie un preot catolic român care și-a făcut educația în institute teologice străine.

Auturul începe cu aceea, că de patru ani el a fost trimis ca preot într'o mică parochie din munți. A căutat să-și ridice poporul la un grad de cultură, și nu dînsul e de vină, dacă n'a isbutit. Clintoc se îngrozește a descrie „ignoranta religioasă, sălbăticia morală și timpenia“, în care se sfîșă poporul român. Fără biserică și școlă, poporul acesta trăiește viață de dobitoac. Poporul îl numește pe preot pur și simplu „părinte“ nu „venerabil Domnule!“ Dumineca și în sărbători ómenii se duc la cărciumă și beau rachiu de dimineața până seara. Cărciumarul are autoritate mai mare, de cît preotul! (Sigur că numai în satul lui Clintoc. Red. T. R.). La slujbă credincioșii lărmuesc și povestesc, ear' când Clintoc le spune să se róge, îi răspund că să se róge el, ócaci dór' de aceea e popal.

— După liturghie urmază pomelnicul pentru morți. Credincioșii închină cu rachiu și îl învîță și pe Clintoc să bea. Pe buzele lui Clintoc se atinge graul și sângele i-se închegă în vine. Eșind din biserică vede mare aglomerație. Ómenii se adună împrejurul unei femei, care fusese la pomelnic la ocalită biserică (gr. orientală) și s'a amețit. De la spovedanie bărbați și femei se duc deodreptul la cărciumă. Acolo béu, se îmbată și sevăreșesc cele mai strigătoare păcate, desbrăcându-se de ori-ce simțire omenésă, și se pórtă ca niște animale turbate. Bătăi și înjunghieri sunt la ordinea zilei. Pe popor nu-l învață nimeni, ci numai îl jupóie. (Și popa Clintoc? R. T. R.) Nici în preot, nici în notariu n'are încredere. De când au venit socialiștii Ro-

mâni au devenit anarhiști. N'au frică de óat de balonetă. . .

Așa scrie popa Clintoc, despre poporul care îi dă de mîncare. Ear' la alt loc scrie din cuvént în cuvént astfel:

„Imi vine în minte piesa „Clopotele amuțite“ de Rákossy. Din întâmplare eram în Oradea când s'a dat premiera acestei piese, și am asistat la reprezentație. Dómnice, Dumnezeule! Ce mai tărăboiu au făcut din acel incident chiar și foile mai moderate românești. Și acel Teodor Todorescu, așa cum ni-l personifică Rákossy, este un om de salon față de cîte un popă valach ajuns popă din dascăl. Iți stă mintea în loc, vîzînd stămi, când și de la cantonierul de linia ferată încă se cer câteva clase civile, că la neuniți se duc din școlă de sat la preparandie, pe care o absolvă cum dă Dumnezeu, se aleg dascăli și apoi obțin permisiune de la episcop să învețe teologia în particular. Din aceștia se fac apoi păstori sufletești, conducători de popor, cari nici odată n'au stat sub disciplina serioasă și habar n'au de viața sufletească! (Are Clintoc R. T.) Iată de ce partea cea mai mare a Românilor și astăzi în secolul XX își trăiește epoca străveche. . . Poporul nostru este foarte neglijat, bádăran, mai ales cei neuniți, cari n'au preoți absolvenți și conștienți. . . Episcopii neuniți s'au pórtă grijă, ca să-și crească preoți inteligenți, cari să póta fi primiți și în salóne, nu numai lângă carul cu gunoia. . . ear' cei gr. catolici și mai ales episcopul Radu s'au ordoneze a ține misiuni sacre în diecesă. Atunci va străluci și asupra noastră un viitor mai frumos, și poporul nostru se va cultiva. . .“

Se mai comentăm stupiditățile acestea ale descreeatului popă Clintoc? E de prisos. Are dreptate „Gazeta Transilvaniei“ când spune că:

„Indivídu care nu s'a rușinat a debita cele de mai sus pe socotela poporului român, trebuie să aibă un motiv puternic personal și ori vrea să scape de vre-o mare belea, făcînd pe grosavul în tabăra străină, ori urmărește o țintă, pe care socotește a o ajunge mai ușor, pónegînd pe propriul seu popor. În alt chip nu se putem explica desbrăcarea lui de ori-ce rușine, de cît póta admîțînd că i-s'a tulburat echilibrul creierilor“.

Noi însă repetăm aceea ce spunem în numărul 73 al ziarului nostru, că ținem a fi timpul suprem pentru reculegereă firésă a fraților nostri din ținuturile Orășii-mari. Ear' dl N. Iorga, încântat de rostul ce l'a avut biserică gr. cat. română în sinul poporului român, sperăm că va trage conoluși și din acest fapt regretabil dar' real.

Nou peregrinaj la mănăstirea Hodoș-Bodrog.

— 31 August n.

Credința în Dzeu, alipirea către sf. Lui biserică și iubirea de neam au dat țarie și speranță mîngăitoare nesmului nostru în lupta cea grea a conservării și înaintării sale. Și

că poporul nostru și cîl caută să umble pe aceste cărări ale mîntuirii sale, ni-a dovedit-o privilegiata plină de pietate și adănc sentiment religios de la sf. mănăstire Hodoș-Bodrog în preșma și în ziua sărbătórei Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, când peste 20 de mii de peregrini, veniți din toate părțile locuite de Români, se întîlniră în acest lăcaș dumnezeesc spre a presărî pe Dzeu și a cere scutul și ajutorul său în lupta grea a vieții.

În toți anii se adunau la acesta sfîntă zi închinători din comunele învecinate, în număr mai módest, ócaci mulți dintră credincioșii nostri alergeu după mîngăiere sufletească pe la mănăstiri străine. De vre-o 4—5 ani însă actuala conducere a sfintei mănăstiri, nu mai puțin preoți vrednici și conști de chemarea lor și-au scos turma de sub influința păgubitoare a străinilor și au condus-o la adeveratul izvor al fericirii și mîngăierii sale sufletești. De atunci din an în an numărul peregrinilor s'a tot înmulțit, astfel, că manifestările religioase din acest an au intracut ori-ce așteptare. Începînd de Joi până Luni procesiunile sosiau într'una. Este cu neputință a înșira toate comunele, din cari au venit. Din grupele mai mar', conduse de preoți ori învățători, volu aminti următoarele: Din Bataonia sub conducerea preotului Simlon Cornea; din Șiria sub conducerea preotului Romul Măierușan; din Cicir sub conducerea preotului Constantin Mihulin; din Ghiroc sub conducerea preotului D. Voniga; din Giula-Vargand sub conducerea preotului Vincentiu Pantof; din Comlăuș sub conducerea preotului Virgil Mihulin; din Arad sub conducerea diaconului Cornel Lazar; din Miclaca sub conducerea preotului Ioan Morariu; din Macea sub conducerea preotului Liviu Baț; din Babșa sub conducerea preotului Muresan; din S. Nicolau-mare sub conducerea învățătorului Atanasiu Lipovan; din Giula sub conducerea învățătorului Ivan; din Sarafola sub conducerea învățătorului Andron; din Pesca sub conducerea învățătorului I. Popa; din Lugoș, Caransebeș, Șimand, Nadab și alte multe comune și grupe mai mici sub conducerea câte unui credincios de frunte.

Fie-care procesiune a fost întimpinată de P. C. S. părintele archimandrit Augustin Hamsea cu câte o cuvîntare instructivă și cetindu-le rugăcuni ocașionale, după cari intră sunetul clopotelor și în mâni cu lumini aprinse au ocolit biserică sfintei mănăstiri.

Serviciile divine din prezua și ziua sărbătórei au fost oficiate de părintele archimandrit și egumen Augustin Hamsea, asistat de preoțimea presentă și diaconii Dr. T. Botig și Cornel Lazar. Era un aspect înălțător de suflet, vîzînd cu câtă evlavie asculta mulțimea poporului din și afară de curtea spațioasă a mănăstirii frumoșele servicii divine, săvîșite cu multă pompă, apoi frumoșele și instructivele predice, ce le ținu părintele archimandrit la finea sf. liturghii de Duminecă și Luni; nu mai puțin melodioșele cîntări ale corului din St.-Nicolau-mare, condus de vred-

FOIȘORĂ

Două cărți vechi din veacul XVII.

De L. Popovici, preot în Gelmar. (Urmare).

Dumineca a șasea sprăzeace evglie din mathei di în 25. de capete:

întăia parte, pentru binele ceinparte dumnezeu oamenilor și pentru oine cum ține binele ace acela ceia dela dumnezeu:

a doa parte, pentru plata ce va da dumnezeu căruias dup lucrul lui și pentru leanea noastră:

Dumineca a șaptea sprăzeace evglie din mathei din 15. capete:

întăia parte, pentru credința și pentru bărbăția inimii fămei aceia:

a doa parte, învățătură dintrăceastă sfîntă evglie pentru arapca aceia:

Dumineca a opta sprăzeace evglie, den luca den 5. capete:

întăia parte, pentru învățătura lui Hs, și pentru vînatul peștelui:

a doa parte, pentru spaima lui petră ce să spălmîntă și să înmiră deaca văzu

atăta pește și pentru ascultarea apostolilor (apostolilor).

Dumineca anoa sprăzeace evglie den luca, 6. capete:

întăia parte pentru liubov, și pentru blîndeate și pentru neținesrea mîinii: —

a doa parte pentru milostenia ce are dumnezeu prenoi și cum nevom asămăna lei oamilostenie: —

Dumineca adoazei evglie, den luchi din, 7. capete

întăia parte pentru putearea dumnezeului lui Hs și pentru adevărătăia lui ciudeasă: a doa parte, pentru învățătura atotă lumnea și pentru slobozirea din robia aceștii lumi:

Dumineca a doo seci și una evglie den luchi, 8. capete:

întăia parte, pentru sămîntul semenței și cum pîiare trei părți și apatra parte numai cerodește:

a doa parte, pentru trei părți desămîntăia cuvîntului lui dumnezeu ce pîiare întru inimile oamenilor și pentru a patra sămîntă ce fac(e) rodă:

Dumineca adoazei și dooa evglie, ot luchi, 16. decapete:

întăia parte, pentru bogăția cei nemilostenivi și pentru răbdarea celor săraci:

adoa, parte pentru împărțirea ceaveacnică adirepților diși cei păcătoși și pentru căsăcade a creade scripțurile iară sănașeptăm morți din groșpă săvie sâne spue:

Dumineca a dozei și trei evglie din luchi, 12. capete:

întăia parte, pentru să nufim lacomi, să în bogățim aicia cesătremitem în cerlu avuția noastră:

adoa parte pentru cum săcade noao săfim pururea gata la venirea lui Hs dmnului nostru.

Dumineca adoa seci și patru evglie din luchi, din 8. capete.

întăia parte pentru căsărăbele (scărbele) și nevoile cesilesc prenoi, ane întoarcă către dumnezeu și pentru credința fămei ceia ceii currea singe.

adoa parte, pentru învățătura featei lui Iair și pentru putearea dumnezeului lui Hs:

Dumineca adoazei și cinci evglie, den luchi, în 10. capete:

întăia parte, pentru întrebarea legiuitorului și pentru răspunsul lui Hs cum

să cade aiubi pre dumnezeu și pre deasproapele nostru:

a doa parte, pentru căderea lui adam și pentru domnul Hs cum lau rădăcat di în cădere și lau pus prealsău dobitoac și lau dus iarăș deunde acăzut:

Dumineca a doazei și șase evglie din luchi, di în 12* capete(s):

întăia parte, pentru bogății cei lacomi ceș lipăso inima către avuțe:

a doa parte, pentru ce peri acest bogat de carele spune snta evglie căltim-pină mîntăia lui dumnezeu fără veaste:

Dumineca a doazei și șapte evglie, den luchi, den 12. capete(s)

întăia parte, pentru binele lui Hs, cum fac(e) bine și celora cesă pun lui împotrivă:

a doa parte, pentru savistăie, și pentru nemulțămirea rodului jidovesc:

Dumineca, la adoazei și opt evglie den luchi, den patru sprăzeace, capete:

întăia parte, pentru mărirea și pentru slava oinei lui dumnezeu:

A doa parte, pentru lepădarea jidovilor, și pentru chemarea limbilor:

(Va urma.)

*) În textul evangheliei se zice de Iair, că acelea era „boariu Săborului“.

cul învățătorii *Atanasie Lipovan*, care s'a născut și de astăzi-lă de un dexter conducător și distins cântăreț al bisericii noastre.

La finea slujbelor dumnezeiești diferite rude de peregrini se înșiră în ordine gata de drum. Părintele archimandrit asistat de preoții însoțește până ce es de pe teritoriul sf. mănăstiri. La despărțire le adrează din nou câte o cuvântare plină de mângâiere și sfaturi părintești. Lacrimi isvorau din ochii multora în urma celor auzite și observate, toți se imbulzau a-i săruta mâinile, crucea de pe piept, cărja ce o ținea în mână, iar alții se atingeau numai de vestimintele lui, sărutându-le și ștergându-și lacrimile cu ele.

Bunul Dumnezeu se aude rugăciunile pioase ale tuturor celor ce cu credință și dragoste au alergat la ajutorul său preasfânt.

Teologul.

Influențele desastroase ale alcoolului asupra organismului omenesc.

De Octavian G. Simtion.
(Urmare.)

Peste tot din cele espuse până aici am înțeles mai mult stricăciunile ce le aduce neputința beției de vinars, care după-cum am mai arătat, nu conține de loc materii nutritive și astfel abia ca doctorie își poate legitima dreptul de existență.

Vinul e ceva mai nevinovat, căci dacă se folosește în măsură convenită, aduce servicii mai acceptabile și mai însemnate organismului.

Medicul Dragoescu compară efectul beuturilor asupra alimentării corpului în forma următoare: Vinarsul nu hrănește de loc, vinul aduce atât serviciu ca spa cu zahăr, iar berea ca-și-când ai consuma pome ferte.

În ceea-ce privește vinul, chiar și legile dumnezeiești îl admit. Iesus Christos încă a gustat vin la cina cea de taină, și dacă El a dat acel înalt onor vinului de a-i simboliza sângele Său, apoi această a făcut-o în înțelesul, că precum vinul curat și cu măsură, cuvenită înveselește inima omului, abătându-l de la desperare, satie și sângele Domnului, adică învățătorii Lui înveseleau sufletul celui trudit, îl deșteptă încredere în puterile proprii și îl mângăie în restriște. Iesus Sracz sice: „Bucuria inimei și veselia sufletului este vinul“, dar' mai adaugă: „Când se bea la timpul său și cu măsura convenită“.

E iluzoric planul de a pute răpeșea pe român de tot de la beuturi și nici îndreptățit nu ar fi. Multe comune în urma situațiunii locale și a climei au posibilitatea de a cultiva vin; într-o astfel de localitate apoi nu ar fi iluzoric a estirpa cu totul chiar consumarea rachiului.

Am avut ocaziune să trăiesc un an întreg într-o comună, a cărei recoltă de vin trece peste 2500 de buți anual, dar' mărturisesc sincer că nu mi-au obvenit 10 casuri de om beat pe stradă. Am asistat de la toate convenirile acestor țărani, la nunți, la pomeni etc., dar' rar, foarte rar se întempla casul, ca vre-unul să se oțelască în mod neiertat. Peste săptămână spre marea mea mirare ei rare-ori beau vin.

Cei mai mulți săteni vindeau vinul mai tot cât îl aveau, dar' își fabricau ei o altă beaură numită „liur“ pregătită din o nouă fermentare a drojdiilor amestecate cu apă. Am gustat-o și eu și am aflat-o esolentă. E o beaură răcoritoare cu proprietăți de bicarbon, la gust și efect aduce ceva cu cunoscutul nostru „spritzer“, dar' e considerabil mai slabă. Și chiar și la cei mai în stare locuitori din această comună d. es. preoții, notariul etc., cari de-și aveau în pivnițe vin îndesjuns, butoiul cu liur încă nu lipsa.

Dacă peste tot s'ar obicinuă toate comunele cu podgorii, a produce pe lângă vin și o astfel de beaură răcoritoare, ar fi o dublă dobândă, căci s'ar alege cu o frumusecă sumă rezultată din vinderea vinului și cu un condiment sănătos și plăcut, care ar suplini perfect vinul sau rachiul, la câmp și acasă.

În comunele unde nu-i prierște vișel de vie, ar fi timpul să se cultive pomele în măsură mai mare, spre a storce din ele vin, cum fac Francezii.

Unde însă sub nici o formă nu se poate produce vinul și „liurul“, și locuitorii oșegium din necesitate consumă vinars, să se

facă încercarea a schimba rachiul cu berea, căci această dintr' toate beuturile e mai folositoare organismului. E hrănitore în urma substanțelor de albumin și în special a unei materii proprii berei, numită amidon. Berea îngrășe considerabil, ea' cu deosebire femellor e mult recomandabilă. Cu toate acestea însă și abuzul de bere poate avé urmări funeste.

Concludend din cele espuse până aici, pentru micșorarea numărului bețivilor și în special pentru combaterea patimei de vinars, ca a treia condiție este încercarea de a schimba după putință și a introduce pe fucetul beuturi mai nevinovate în folosința țăranelui.

Pe lângă aceste trei condițiuni fundamentale întru combaterea beției se mai pun și măsurile directe luate de organele competente de a depărta ori-ce privilegiu favoritor alcoolismului. Ordinațiuni severe cu privire la nefastele a'dămașuri cu ocaziunea târgurilor se pot aplica ușor prin acese, ca să interzică a se da beuturi celui numai puțin oțelit. O're ce ar perde statul, dacă ar interzice chiar, ca la târguri să se mai vîndă vinars la chioșcurile improvizate, sau prin crișme? Tot asemenea ce pagubă mare ar fi pentru țară, și ce ar suferi fiscul statului, dacă ob'onele lui țigăr ar fi închise în Dumineci și sârbători înainte de prânz, ear' de la 8 ore s'era să fie cu totul interzisă vinderea rachiului?

Eu cred că statul nu numai nu ar perde atât cât perde prin decimarea ce o face beția într' cetățenii săi, dar' ar câștiga foarte mult prin sănătatea poporului.

Inființarea societăților de cumpătare sau totală abținere de la beuturi ar fi apoi: una dintr' cele mai eficace modalități de a cruța pe membrii ei încă neatinși și neinficiați de alcoolism și ar sărăciți cât de cât numărul alcoolicilor. Durere, că la noi Românii abia putem număra 2 reuniuni cu o astfel de mențiune.

(Va urma.)

NOUȚĂȚI

Consistoriul metropolitan s'a întrunit în 2 Septembrie n. c. în sesiune ordinară, sub presiul I. P. S. Domn archiepiscop și metropolit Ioan Melianu, participând episcopii sufragani P. S. S. Lor Nicolae Popea și Ioan Pap, archimandriți Dr. Ilarion Pușcariu, Filaret Musta și Augustin Hamsea, protosincelul Dr. Eusebiu R. Roșca, protopresbiterii: Ioan Tipeiu, Ioan Papiu, Mihaiu Popovici, Ioan Droc, Mateiu Voileanu, N. Ivan, Dr. G. Popoviciu, ear' dintr' mireni Ilustritatea Sa dnul Dr. Iosif Gall, domnii N. Zigre, I. Lenger și Virgil Onițiu.

Ședințele s'au terminat azi la amiază.

Avis. Spre a nu se mai pricinui spese de corespondență zadarnice, comitetul societății „Transilvania“ din București aduce la cunoștința tuturor acolora, cari ar avea intențiune a cere ajutorul acestei societăți pentru studii universitare, că fondul destinat spre acest sfârșit prin budgetul anului curent fiind sleit, nu mai pde acorda nici un ajutoriu, ear' pentru anul viitoriu școlastic 1906/7 se pot adresa asemenea cereri numai cu începerea acestui an școlastic, dovind înscrierea la vre-una din facultățile ungare.

Dșora Eugenia Bărdossy, fostă în anul trecut școlară profesoră suplentă la șola civilă de fete a Asociațiunii, e numită din partea ministrului profesoră la șola superioară de fete din Timișora, susținută din partea statului.

Catastrofă înflorătoare, s'a întâmplat deunăzi în baia de cărbuni de la Klenovăț, aproape de Zemlin. Din baie esia fum. Stăpânul a trimis un lucrătoriu să vadă ce e. Lucrătoriu a intrat în baie, dar' nu s'a mai întors. Atunci stăpânul a luat 6 lucrători și a mers însuși în baie. Nici ei, nici lucrătorii nu s'au mai întors. Toți au murit în lăuntru. Mai târziu nevasta unui lucrătoriu a vrut să mērgă în baie să-și sile bărbatul. La gura băii a leșinat și dimineața a fost găsită mortă. Causa acestei nefericiri nu se știe. Pe semne niște gaze veninoase au umplut baia și au omorât pe cei 9 omeni. („Drapelul“).

DI Andreiu Frâncu, jude la Curia reg. din Budapesta, zilele acestea a fost numit din partea M. Sale president de senat la Curie. Post, pe care până acum dintr' Românii numai fericitul în Domnul baron Ladislau Pop l'a avut.

Noul metropolit al Sârbiei. La alegerea a doua făcându Jol pentru întregirea scaunului metropolitan al Sârbiei, archiepiscopul Dimitrie (Șabaț) a căpătat 27 voturi, față cu 11 și 1 date pentru ceilalti doi candidați. — Se știe despre alesul că e bărbat foarte învățat și se bucură de mare popularitate la popor. E relativ tiner încă.

Un vulcan nou. Pe insula „Savain“ cea mai mare insulă din grupa insulelor samoiede, s'a produs în munții Matantu un vulcan nou, care cu prima erupțiune venită pe neașteptate a pusit de tot satul situat la pdele muntelui.

Colera din Prusia. Din Marienverder se telegrafază, că în districtul cu acest nume s'au constatat de nou cinci casuri de coleră; dintr' cele vechi două s'au sferșit cu mōte. În Ulm s'a constatat la o femeie bolnăvită Luni colera asiatică. Asemenea se raportază și din Hamburg, că un imigrant rus a murit în spitalul de acolo în urma bōlei de coleră. În Lemberg încă s'au ivit câteva casuri de bōlă suspectă, dar' institutul bacteriologic neterminând încă esaminările, nu se știe ce e ore și în Lemberg coleră, ori casurile acelea vor fi altă bōlă. Autoritățile au luat însă es-tinse mēsurile de apărare pretutindena.

Cutremur de pământ la Porthmouth. Se telegrafază din Porthmouth (locul pertractărilor de pace într' Rusia și Japonia), că Mercuri s'a simțit în ținuturile acelea un cutremur de pământ cu trei sgudiri așa de puternice, cum nici odată nu s'a mai simțit pe acolo. Pagube mai de preț însă nu a făcut.

Premiare de cai de prăsilă. Comisiunea pentru promovarea prăsilii de cai în comitatul Sibiiului aranjază în 12 Septembrie st. n. expoziție de cai de prăsilă, împreună cu premii în bani și diplome de onore. Expoziția se va ține în tērgul de cai cel vechiu; condițiunile admiterii la expoziție sunt următoarele: să dovedească proprietariul că animalul esat e din prăsilă proprie, ori că l'a avut în posesiune cel puțin 6 luni înainte de termenul expoziției; să fie bine nutrit și dezvoltat, etc. Premiile sunt următoarele: Pentru tepe cu mânzi 7 premii (de la 20 până la 70 corōne); pentru mânzi de 3 ani 6 premii (de la 20 până la 50 corōne); pentru mânzi nejugăniți și pentru mânzi sub 3 ani 6 premii (de la 20 până la 40 corōne). Apoi diplome de onore: de aur, de argint și de bronz. Pot scōte cai la expoziție numai proprietari din comitatul Sibiiu. — Condițiunile mai detaliate și modalitățile mănării la locul de expoziție s'au publicat deja din partea comisiunii prin primăriile comunale.

Comoră uriașă într'un vagon de tren. Se raportază din Berlin, că Statul român zilele trecute a trimis la adresa bncii de discount de acolo 170 milioane de marce ca a hitare din datoria de stat a României. Această uriașă sumă de bani a făcut calea de la București până la Berlin într'un vagon de tren ocupat tot, pachetat în 6 lăzi de fer, fie-care cu greutate de 110 kilograme; pe lângă aceste 6 lăzi mai erau 2 lăzi pline cu monede de aur și 14 lăzi pline cu ban-note de hârtie. De sine înțeles, că înainte de sosirea la Berlin nimeni din public n'a știut ce mare comoră e pe trenul acela, pșită de numeșoi funcționari de finanțe.

La fondul de 20 fileri al „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu“ pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, din privilegiul sârbărilor „Asociațiunii“, s'au făcut următoarele dăruiri: Dr. Tiberiu Tisu, medic (Brad), 50 fileri; Ioan Moldovan (Chișca), 2 cor.; O. Ţurcan, consilier administr. (Cernăuț), 4 cor.; dna Maria Oprean n. Roșescu (Sânmiclașul-mare), 2 cor.; dna Eliza Isac și dșora Valeria (Cluj), de la ambale 3 cor.; Emilian Botezat, abs. în drept (Cernăuț) 40 fileri; Ioan Berariu și Alecu Procopovici (Cernăuț) de la ambii 2 cor.; Zaharie Tătar, adj. not. (Răhău) 30 fileri; dșora Măriora Maier (Vingard), Petru Iuga, paroch, Maria Iuga, protosă; Alexandru Pălăgieș, dna Ana Pălăgieș (Năsăud); Petru Roșca, profesor (Brașov); Emil Comanescu, funcționar „Albina“; Pavel Monea, silvanist; Victor Aron, stud. teol. (Gurariu), Octavian Aron, silvanist; Oct. Tobias, funcț. „Albina“; Leon Solomon not., dna Ana Solomon (Drăgăș), Ioan Prescure, notar, dna Tirica Prascure (Calbor): Ioan Hanzu, paroch (Cacova), fie-care câte 20 fileri.

Concurs.

Pentru conferirea unui stipendiu de una sută (100) corōne se escrie prin această concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Reflectanții vor dovedi, că sunt:

1. Tineri români ortodocși.
2. Că cercetază cu succes bun, fie gimnasiul, reale, comerciale, sau ori-ce alte școle de pregătire generală sau specială.

3. Că au purtare morală bună.

4. Că sunt deplin sănătoși.

Într' condițiuni egale se vor preferi cei născuți în comuna Viștea-de-sus.

Sibiiu, din ședința senat. episcopesc ținută la 1/14 Aug. 1905.

Consistoriul arhidieceșan.

Cărți și reviste.

Dare de sēmă despre alegerea de la Ocna. Sub titlul „Lupta partidului național român și datele referitoare la alegerea de deputat dietal la Ocna“, fostul candidat Dr. Aurel Cosma a scos în broșură momentele mai însemnate ale luptei electorale, vorbirile de la adunarea alegătorilor, lista alegătorilor români care pe cum a votat (30 și-au dat votul pentru contracandidatul Markbreit), apoi pețiunea pentru nimicirea alegerii, etc. Broșura a apărut în Arad în „tipografia Georgea Nichin“.

Dicționar român-german de Teochar Alexi, a doua edițiune prelucrată și completată, a apărut în Brașov, editura H. Zăidner. Prețul corōne 4-50.

„Îmbunătățirea sortii țeranilor“ două discursuri roșite în parlament, de Mihail Cogălniceanu, cu o prefață de Petru Grădianu și introducere de Vasilie M. Cogălniceanu (fiul marelui bărbat de stat), a apărut în București, tipografia Niculescu. Sunt pde cele mai frumoase vorbiri ale marelui orator, istoric și om de stat Mihail Cogălniceanu. Broșura se trimite gratis cui o cere.

Limba nouelor cărți bisericești. A apărut în broșură studiul privitoriu la limba nouelor cărți bisericești editate în România, scris de clericul s. b. Onisifor Ghibu și publicat prima-dată în „Tel. Român“. Costă 1 corōnă și se pde procura de la Librăria arhidieceșană din Sibiiu (Strada Măcelarilor Nr. 45).

Nu dubităm că deosebi preoții vor grăb să-și procure această instructivă și folositoare broșură, din care pot scōte multe învățături cu privire la înlocuirea terminilor neusitați și neînțeleși, cu terminii buni din vechile noastre cărți rituale. Mai ales, că pe la multe biserici de la noi se sfi cărți editate de Sf. Sinod din București.

Nr. 536.

[207] 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător din comuna Sânpetru, protopresb. Brașov, se escrie concurs cu termin de 15 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salariu anual de 600 cor. (conform specificațiunii cuprinsă în protocolul comitetului parohial din 13 August a. c.), cuartir în natură (casă și bucătărie), cum și folosirea gradinei școlare în jumătate 250 st. □, apoi folosirea pivniței de sub școlă, și a grajdului și șopronului din curtea școlei.

Învățătoriu ales va avé datorița să îndeplinescă și serviciul de cantor cu săptămâna, avēnd a se bucura de venitele împreunate cu acest serviciu (circa 80 cor.).

Concurenții au să își înainteze petițiunile instruate conform normelor în vigōre subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Brașov, în 14 August 1905.

Oficiul protopresbiteral al parohial Brașov în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasilie Voina
protopresbiter.

Domnișoră

din familie bună, cu limbă maternă română, care are barem IV clase civile și posedă stil perfect magiar, află aplicare în cancelaria advocatului Dr. Mátyás Lázár, Sibiiu, strada urezului nr. 11. Sunt preferite cari știu scrie pe Ycst.

(206) 3—3

Nr. 542/905.

216 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului vacant de **învățătoriu** din comuna **Feldiôra**, protopresb. Brașov, se descrie concurs cu termen de **15 zile** de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- din cassa bisericeii 520 cor. solvibile anticipativ lunar sau trilinear;
- de la comuna dreptul de pășunit cu 6 vite în lunca comunală sau în bani K 80;
- pentru $\frac{1}{4}$ jug. grădină 10 cor;
- bani de cartir 60 cor.

Dreptul de cvinveniu îl are învățătorul ales, numai după un serviciu neîntrerupt de cinci ani în această comună.

Brașov, în 20 August 1905.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tracului Brașov în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Vasilie Voina.
prot.

Nr. 434 1905.

[215] 2-3

Concurs

Pe baza ordinului ven. consistoriu arhiepiscopial din 28 Iunie a. c. Nr. 5205 Bis. pentru înregirea postului de **paroh** în comuna bisericească **Roșia-montană** se descrie concurs cu termen de **30 zile** de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în c. B., pentru întreținerea venitelor preoțești de la stat.

Concurenții și vor subterne petițiunile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu, în termenul deschis, și se vor prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătă înainte a alegerilor spre a cânta respective a celebra și cuvânta.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Abrud, 16 August 1905.

Petru Popoviciu
protopresb.

Nr. 366 1905.

[213] 2-3

Concurs.

Pe baza rezoluției consistoriale de sub Nr. 4990 1905 și în consonanță cu concludul comitetului parohial de sub punctul IV al protocolului luat la 7 August a. c. se publică concurs repetit pentru postul de al doilea **paroh** în comuna bisericească **Toplița română** de clasa primă, ce o constituiesc cuturile: Ciobotani, Zencani și Valea-de-jos, cu termen de **30 zile** de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt: cele fasonate în tabela B despre întreținerea venitelor preoțești de la stat.

Suplicele concursuale, instruite conform §-ului 15 lit. a) a Regulamentului pentru parohii, petenții le vor așterne oficiului protopresbiterial subscris p. u. Szász Régen.

Oficiul protopresbiterial gr. or. Reghin. Reghin, 15 August, 1905.

Galaction Șagău
protopresbiter.

Nr. 503 1905

[212] 2-3

Concurs

Pentru întreținerea posturilor vacante de **învățătoriu** de la școlile populare confesionale gr. or. române din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul gr. or. al Făgărașului, se descrie prin această concurs cu termenul de **15 zile** de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Cineșor**, postul de învățătoriu cu salariul anual de 600 corone și anume 200 cor. din repartiție de la popor, ear' 400 cor. din ajutoriul ce se va cere de la stat, cartir și lemne pentru foc.

2. **Veneția superioară**, postul de învățătoriu cu salariul anual de 600 corone, cartir și lemne pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să își subțernă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiterial gr. or. al Făgărașului (posta Făgăraș, Fogarasmegye) până la termenul sus indicat cu acea observare, că reflectanții să se prezinte în vre-o Duminică sau sâmbătă la biserică spre a cânta și face cunoștință cu poporul.

Făgăraș, 14 August 1905.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Făgărașului în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Ioan Cădea
prot., adm.

Casă de vîndut

În imediată apropiere de piața mare, cu locuință frumoasă către stradă, cu grădină lângă ea și cu curte spațioasă. Amănunte pe pământul mic nr. 4, Sibiu.

210 2-2

Nr. 811 1905.

[209] 2-3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de **învățătoriu** la școlile din comunele **Bonțida, Fe-neșel, Mărișel, Muntele rece și Someș-falău**, se publică concurs cu termen de **15 zile** de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt cele provăzute în legea pentru învățământ și adică, salariu de câte 600 cor. pentru fiecare post, cartir și grădină pentru legumi.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au ași așterne, în termenul susindicat, suplicele de concurs subscrisului, fiind acele instruite conform normelor în vigoare.

Oficiul protopresbiterial rom. gr. or., în conțelegere cu comitetele parohiale.
Cluj, 10 August 1905.

Tulliu Roșescu
protopresbiter.

Nr. 436 348 1905.

[204] 3-3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de **învățătoriu** în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratele **Sighișoara și Cohalm**, se publică concurs cu termen de **15 zile** de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Daneș**, prot. Sighișoara, cu salariu anual de 600 cor., în rate lunare anticipative din cassa bisericeii, cartir gratuit, lemnele necesare de foc și grădină de legumi.

2. **Bundorf**, prot. Cohalm, cu salariu anual de 600 corone, cartir gratuit și lemnele necesare de foc.

Cuincuenalul prescrip de lege servind învățătorii la școlile sus indicate neîntrerupt timpul normal de 5 ani.

Reflectanții la aceste posturi cu îndatorirea a provăde instrucțiunea școlărilor de la 6-12 ani și celor de la 13-15 ani, ași instrua în cântările liturgice împreună cu tinerimea adultă, a le conduce și a ține în Dumineci și sâmbători strană în biserică, să și așternă petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial în Sighișoara (Segesvár) până la termenul indicat, cu îndatorirea a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătă în biserică spre a și arăta desteritatea în cele rituale, preferindu-se cântăreții buni.

Sighișoara, 9 August 1905.

Oficiul protopresbiterial gr. or. Sighișoara și Cohalm, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Dimitrie Moldovan
protopresbiter.

In Septembre c. începe un

NOU CURS

pentru desemn de croială, pregătire de haine, cusătură de albituri, împletire cu fuscioare (= K'öppeln), brodare cu aur, cu alb și cu diferite colori, și pentru pregătirea de orice lucrări de mână moderne.

Instrucțiunea se poate face în toate trei limbile țerii.

Se primesc domnișore și cu întregă întreținerea.

[208] 2-3

Maria Lurz

Sibiu, strada măcelarilor nr. 6, parter

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12.

recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de toamnă

noutățile

soșite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru **pardi-siuri** și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** confecționate în atelierul meu îmi permit a atrage deosebită atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

In casuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore.

[196] 6-6

Un băiat

de 14-16 ani se primește cu totă întreținerea în franzelăria lui Petru Moga, Sibiu Quergasse nr. 1.

(211) 2-2

Se caută câțiva tîmplari

cari sunt deprinși cu lucrări de furnir, pentru a fi angajați imediat sau mai târziu pe timp îndelungat. Spesele de călătorie se vor bonifica. Ofertele cu indicațiuni asupra locului de identitate, etății și a ocupațiunei de până acum, sau copii de certificate se vor adresa administrației acestui ziar sub „**tîmplar de mobile**“.

(214) 2-3

Preț redus!

Țara noastră, descrierea părților **Ardealului spre miazăzi și Valea Murășului**, de Silvestru Moldovan, se vinde cu preț redus de 1 cor. (în loc 2 cor.), plus porto 20 fil., la **Librăria arhidieceană din Sibiu** (Nagyszeben).

Se caută sculptor în lemn.

Ocupațiune permanentă. Angajarea imediat sau mai târziu. Spesele de călătorie se vor bonifica. Oferte cu indicațiuni asupra locului de identitate, etății, afaceri militare, cum și ocupațiunea de până acuma sau copii de certificate a se adresa la administrațiunea acestui ziar sub „**Sculptor îndemănat**“.

Devisa: Fie-care bucată de săpun Schicht e curată și liberă de ori-ce substanțe păgubitoare.

Săpunul Schicht

(săpun cu cerb ori cu cheiă)

e cel mai bun și mai efin, pentru ori-ce albituri și pentru ori-ce me-todă de spălat.

Garanță: 25,000 cor. plătește firma Georg Schicht în Aussig fiecărui, care dovedește, că săpunul ei cu numele „Schicht“ conține ôrecari adașuri stricaciöse.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și invioreză

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

aparatură aceasta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sîngelui, anemie, amețeli, tîuituri de ureche, bătăie de inimă, sgîrciuș de inimă, asma, auzul greu, sgîrciuri de stomac, lipsa poftei de mîncare, răceală la mîni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor bóle cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu multă mire învenținea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ deore-ce „Ciasul-Volta atît în Germania cît și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6. — folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi [2] 152 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4. — folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vîndare pentru țără și strălînătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul strada Kálmán.

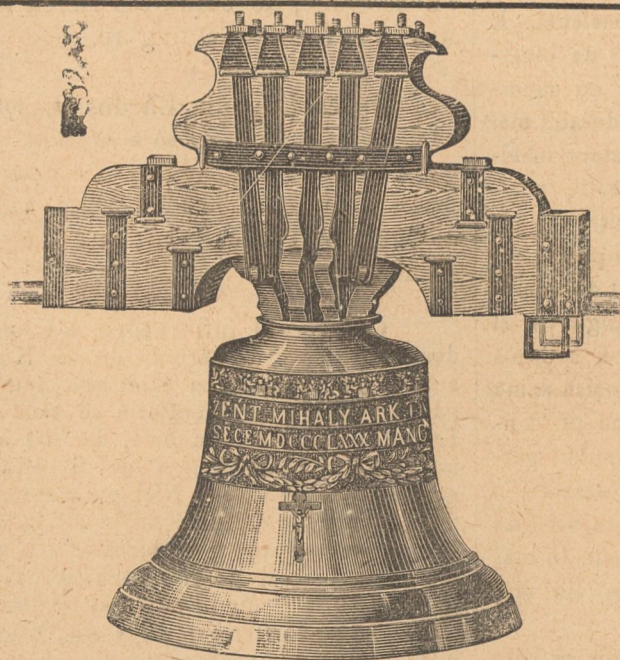
Prima și cea mai veche întreprindere pentru vîrsare de campane (clopote) din Ardeal

Mihail Manchen

fabrică pentru vîrsat clopote și scaune de clopote din fer bătut.

Infînțată la anul 1822.

Sighișoara, piața de sus nr. 47

o firmă ce există de la anul 1822 și se bucură de bun renume, se recomandă tuturor comunelor bisericesti a lifiera și repara clopote de totă mărimea cu corónă de stejar ori de fer legat, cum și clopote cu sunet armonic. Face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efectuează și în depărtare. Clopote mai mici se află gata, în tot timpul. Solvierea se va primi și în rate.

(82) 6-12